

Ярига С.О., магістрант
Кафедра інформаційних систем
Одеський національний політехнічний університет

СУЧАСНА КОНЦЕПЦІЯ ПРОЕКТНОГО УПРАВЛІННЯ

В рамках дослідження розглянута сучасна концепція проектного управління з точки зору аналізу головних стандартів, знань та механізмів формування предметної галузі проектного менеджменту.

Ключові слова: *проект, управління проектом, теорія управління, науковий напрямок.*

Управління проектами є застосуванням знань, досвіду, методів і ресурсів до робіт проекту для задоволення вимог, що пред'являються до проекту, і очікувань учасників проекту [1]. Проектні дії виконуються за певною логікою, на основі різних галузей знань і процесів управління. Основна перевага методології управління проектами, на відміну від інших підходів, проявляється у орієнтації на результат, а не на процес.

Створення низки моделей та підвалин загальної теорії управління стало основою для широкого вжитку формальних підходів не тільки для технічних систем, а й активного розповсюдження їх у системах управління соціальними та організаційно-технічними системами з ознаками унікальності. Завдяки особливостям проектного управління зараз формується нова область знань про зв'язки і закони управління людськими, матеріальними, інформаційними і іншими ресурсами, що створює умови щодо узагальнення накопичених знань і розробки теоретичних основ проектного управління.

Розвиток наукового напрямку управління проектами орієнтований на дослідження явищ і сутності, зв'язків та закономірностей у процесах управління ППП упродовж життєвих циклів, як керованих соціальних або організаційно-технічних систем з ознаками унікальності, за умов обмеженості ресурсів і часу та визначеним рівнем якості. Нові концепції, моделі, методи, прийоми, способи і механізми проектного управління розробляються, виходячи з потреб практики [2]. При цьому слід наголосити на тому, що метод «спроб і помилок» не завжди дозволяє винайти раціональні підходи щодо пошуку шляхів розв'язання

проблем, які виникають у практичній діяльності проектно-орієнтованих організацій і підприємств. Тому на часі є необхідність розробки нових підходів і теоретичних засад проектного управління.

Сучасні концепції проектного менеджменту (ПМ) визначається наступними компонентами: знання, досвід, уміння і навички, етика, професійна ментальність, професійний образ дій, включаючи використання методів і засобів ПМ. Вимоги до знань визначаються «Сукупністю знань» – Body of Knowledge [1]. В даний час професійні асоціації більш ніж 20 країн мають офіційні національні стандарти знань і національні системи сертифікації. Найбільше розповсюдження має стандарт знань з управління проектами, розроблений PMI. Структуризація знань, що наведена в PMBoK, включає сукупність обмежень у формі рівностей і нерівностей (строк, вартість, якість), параметрів управління (інтеграція, людські ресурси, контракти, взаємодія) і цільових функцій управління (цілі, ризики) [1].

У [1, 3] виділяються основні напрями методології управління проектами. По-перше, це моделі і методи календарно-мережевого планування. По-друге, це теорія і практика менеджменту – система теоретичних, емпіричних і інтуїтивних знань про ефективне управління організацією. Третій напрямок пов'язаний з розвитком теорії активних систем [4]. Характерними ознаками проекту є: спрямованість на досягнення кінцевої мети; координоване виконання взаємозв'язаних робіт; обмежена протяжність у часі; обмеженість ресурсів і бюджету; виконання вимог щодо якості. Ці ознаки проектів повною мірою відповідають характеристикам систем організаційно-технічного управління, призначеним для управління організаціями в умовах зміни зовнішнього середовища.

Управління проектами часто орієнтується на застосування формалізованих підходів і не враховує повною мірою вплив людського чинника. М'які, що слабо формалізуються, підходи кардинально змінюють погляди на управління проектами завдяки формуванню дій, що корегують і вдосконалюють інформаційні зв'язки між всіма підсистемами проекту.

Проектне управління оперує поняттями: система, середовище, мета, програма і ін. Розрізняють системи, що управляють і керовану, об'єднання яких є

основою для побудови проектно-керованого середовища. Керовані системи представлені різними рівнями управління організацією (фірмою і ін. структурами). Управляюча система створює і забезпечує менеджмент проекту.

У ході виконання проектів контроль є обов'язковою операцією. Процеси і операції з точки зору управління проектом мають чітко позначені цілі, критерії контролю, канали зворотного зв'язку, процедури аналізу і методи дії. Отже, реальний процес і система управління є складною сукупністю взаємозв'язаних контурів управління. Все це притаманно слабоструктурованим системам, у яких результат не є детермінованим, а залежить від множини факторів.

Для сучасного ринку характерна стійка тенденція підвищення ролі «нецінових» форм конкуренції, особливо конкуренції якості. Для виробів довготривалого користування все більшу роль починає грати «вартість повного життєвого циклу». Тобто вже на стадії проектування продукту слід передбачувати «якість експлуатації».

Керівник магістерського дослідження д.т.н., професор кафедри ІС Колеснікова К.В.

Література

1. A Guide to the project management body of knowledge (PMBOK guide). Fifth edition – USA : PMI Inc., 2013. – 589 p.
2. Гогунский, В.Д. Основные законы проектного менеджмента / В.Д. Гогунский, С.В. Руденко // IV міжнар. конф.: «Управління проектами: стан та перспективи». – Миколаїв : НУК, 2008. – С. 37 – 40.
3. ISO / FDIS 21500 ISO PC 236 Руководство по управлению проектами. – 2012. – 58 с.
4. Новиков, Д.А. Модели и методы управления портфелями проектов / Д.А. Новиков, А.А. Матвеев, А.В. Цветков. – М. : ПМСОФТ, 2005. – 206 с.